

Muistio

Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Pöyry Finland Oy

Kampusranta 9 C
FI-60320 Seinäjoki
Finland
Kotipaikka Helsinki, Finland
Y-tunnus 0625905-6
Puh. +358 10 3311
www.poyry.com

Päiväys 13.11.2013

Sivu 1 (10)
Juha-Matti Märijärvi
P. 040 825 6260
E-mail: juha-matti.marijarvi@poyry.com

Viranomaisneuvottelu 1

Aika	13.11.2013, klo 9:00 - 11.45	
Paikka	Pohjois-Pohjanmaan ELY Oulu, videoyhteys Kainuun ELY Kajaani ja Pohjois-Savon ELY Kuopio	
Osallistujat Oulussa	Antti Huttunen Hilkka Lempiäinen Liisa Kantola Tuukka Pahtamaa Olli Eskelinen Aimo Lehmikangas Juha Parviainen Ville Koskimäki Liisa Märijärvi-Vanhanen Juha-Matti Märijärvi	Pohjois-Pohjanmaan ELY, alueidenkäyttö Pohjois-Pohjanmaan ELY, alueidenkäyttö Pohjois-Pohjanmaan ELY, YVA Pohjois-Pohjanmaan ELY, YVA Pohjois-Pohjanmaan liitto Siikalatvan kunta Pöyry Finland Oy Pöyry Finland Oy Pöyry Finland Oy Pöyry Finland Oy
Osallistujat Kajaanissa	Liisa Korhonen Rauni Laukkanen Esa Suominen Sanna Schroderus Timo Aitto-Oja Matti Konola Irmeli Hanka Inkeri Neuvonen	Kainuun ELY, alueidenkäyttö Kainuun museo Kainuun museo Kainuun liitto Pyhännän kunta, rakennustarkastaja Pyhännän kunta, kunnanhall, pj Kajaanin kaupunki, kaava-arkkitehti Kajaanin kaupunki, ympäristönsuojelu
Osallistujat Kuopiossa	Leila Kantonen Juha Perho Simo Takalammi Mikko Rummukainen Jari Martikainen Kyösti Mähönen Osmo Koivistoinen Mikko Kajanus	Pohjois-Savon ELY, alueidenkäyttö Pohjois-Savon ELY, YVA Pohjois-Savon ELY, liikenne ja infra Pohjois-Savon liitto Pohjois-Savon pelastuslaitos Pohjois-Savon pelastuslaitos Ylä-Savon Sote-kuntayhtymä Vieremän kunta, tekninen johtaja

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Huttunen avasi kokouksen ja toimi puheenjohtajana. Muistion laatii Pöyry. Tehtiin esittelykierrros. Neuvottelu on kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.

2. Suunnittelutilanteen esittely

Tuulivoimahanke

Parviainen esitteli tuulivoimahanketta. Hankekokonaisuus on haastava alueen laajuuden ja sijoittumisen kannalta. Kainuun ELY:stä on saatu hyviä kokemuksia työneuvottelumenettelyistä, jossa on mahdollisuus avoimeen keskusteluun.

Metsähallitus on tuulivoiman hankekehittäjä, joka etsii tuulivoimarakentamiseen soveltuvia alueita, kehittävät hankkeita, laativat YVA:t ja kaavat, hakevat rakennusluvut ja vuokraavat sitten alueet tuulivoimatoimijoille. Tuulivoimatoimintaan Metsähallitus ei osallistu.

Metsähallitus toimii pääasiassa valtion mailla tavoitteenaan olla vastuullinen tuulivoimatoimija ja välttää mahdollisia ristiriitoja. Tuulivoimapuistojen sijoittumisessa on huomioitu Tuuliatlas ja tarkemmat mittaukset, mahdollisuus riittävän suureen hankekokoon ja maankäyttö- ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen, infrayhteydet (sähkö lähellä, tiestöä valmiina). Osa arvioiduista alueista etenee YVA-vaiheeseen.

Suunnittelu on aloitettu voimaloiden teoreettisella maksimikoolla (torni 160m + siipi 70m). Sähköaseman koko on noin 70m x 70m. Tavoitteena on, että uutta ilmajohtoa tarvitaan mahdollisimman vähän. Yhdystiet ovat pääosin olemassa olevia tielinjoja. Voimaloiden nostoalueet ovat noin hehtaarin laajuisia. Voimalat ovat n. 500-700 m etäisyydellä toisistaan.

Tuotanto voisi alkaa 2016-2017. Alue toteutetaan mahdollisesti vaiheittain.

YVA:n ja YVA-selvitysten tilanne

Koskimäki esitteli käynnissä olevan YVA-menettelyn hankevaihtoehdot, vaikutustenarviointimenetelmät ja selvitysten tilanteen.

Vaihtoehdot ovat VE1 127 voimalaa, VE 2 85 voimalaa ja VE0 ei voimaloita. 3 MW voimaloilla vuosituotanto olisi 765-1143 GWh. Molemmissa toteutusvaihtoehdoissa uusi voimajohtolinja on noin 18 km. Voimalat on sijoitettu vähintään 1,5 km etäisyydelle asutuksesta.

Alueen virkistyskäyttö on lähinnä marjastusta ja metsästystä. Alue on nykyisin luonnonympäristöä, alueella on järviä, tärkeimpinä Oulujärvi n. 10km päässä ja Saaresjärvi alueen vieressä.

Alueella sijaitsee uhanalaisten ja huomioitavien lajien esiintymiä ja myös pesivää linnustoa. Selvitykset ovat valmistumassa. Lisäksi alueella on hirvien talvehtimisalueita, suurpetoja ja liito-oravia. Muinaismuistoja alueelta ei ole tiedossa. Alueen läheisyydessä on seudullisesti arvokkaita maisema-alueita.

YVA:ssa selvitetään hankkeen tilapäisiä ja pysyviä vaikutuksia. Ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista selvitetään mm. melua, varjon vilkkumista ja maisemavaikutuksia. Linnustonselvityksiin sisältyy mm. pesimälinnut, kanalinnut, pöllöt ja törmäysriskiselvitys. Alue ei ole keskeinen muuttoreitti. Lisäksi selvityksiin sisältyy mm. liito-oravat, riistaeläimet, kasvillisuus- ja luontotyyppit sekä uhanalaiskohteet. Selvitykset on tehty voimaloiden ja sähköasemien sijaintipaikoilta, suunnitelluilta sähkö- ja tielinjoilta. Hankealueen läheisyydessä sijaitsevilta 7 Natura-alueelta on laadittu Natura-arvioinnit, alueiden Natura-perusteet ovat pääasiassa linnustoon liittyviä.

Maisema-arviointiin sisältyy näkymäalueanalyysi, havainnekuvat, 3D-mallinnus, lentoestevalot. Maiseman osalta vaikutusalue on laajempi kuin 12km. Varjostus ja

välkemmällinnus on laadittu. Melumallinnus on laadittu VTT:n ohjeen mukaan. Vaikutukset maankäyttöön ja metsätalouteen arvioidaan. Moninaiskäyttö ja vapaa liikkuminen alueella jatkuu, tiestön parantaminen ja talviaikainen auraus parantaa saavutettavuutta.

Sosiaalisia vaikutuksia on selvitetty mm. asukaskyselyllä, internet-kyselyllä ja pienryhmätyöskentelyllä. YVA:n maastotyöt on tehty, YVA-selostus on viimeistelyvaiheessa, Kokkosuon kanssa yhteisvaikutukset on tutkittu maiseman, melun, luontovaikutusten ja linnuston osalta. YVA-hankkeeseen liittyen toteutettu Imperia-hanke on tukenut YVA:n laadun parantamisessa kehittämällä mm. vaihtoehtojen kuvaamista ja vaikutusten merkittävyyden vertailua. Kuntien edustajista ja paikallisista yhdistyksistä koottu arviointiryhmä on kokoontunut 5 kertaa.

Schroderus

- Yhteistä sähkönsiirtoa Kokkosuon kanssa voisi harkita, mikä on Kokkosuon hankkeessa huomioitu yhtenä vaihtoehtona.

Pahtamaa

- Lähtökohtaisesti on hyvä, että tehdään iso kokonaisuus. Iin Myllykankaassa oli hyvät selvitykset, jotka palvelivat myös kaavoituksessa, kuten tässäkin on odotettavissa. Imperia-hanke tukee työtä. Melu ja terveysvaikutukset on huomioitava. Melun kannalta 1,5 km etäisyys vaikuttaa hyvältä lähtökohdalta. Meluvaikutukset ovat nousseet enemmän esiin myös yleisessä keskustelussa.

Kantonen

- YVA:n kyselyt palvelevat myös kaavoitusta. Millaista palautetta on saatu yleisöltä ja metsästäjiltä?
  - o Koskimäki: Osa metsästäjistä pitää hanketta hyvänä, koska alueen tiestö parantuu ja osa huonona, koska alueen luonne muuttuu rakennetuksi ympäristöksi. Lähialueen asukkaat pitävät hyvänä, että hanke tuo investointeja ja elinvoimaa alueelle. Lähistön loma-asukkaat ovat kriittisempiä, n. 40 % kannattaa, 20 % vastustaa ja 40 % kanta on neutraali. Kaikkiaan palaute on ollut suhteellisen neutraalia.
  - o Huttunen: Pohjois-Pohjanmaalla on herännyt yleistä vastustusta eri tuulivoimahankkeita vastaan.

Mähönen

- Onko Karjalan lennostoon oltu yhteydessä alueen lähellä, n. 15 km alueelta sijaitsevasta varalaskupaikasta?
  - o Huttunen: Varalaskupaikat on huomioitava suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Puolustusvoimilta pyydetään lausunnot kaavasta. Puolustusvoimilta on myös saatu jo kommentti viranomaisneuvotteluun. Puolustusvoimilla ei ole ollut hankkeeseen, eikä OAS:iin huomautettavaa

Takalammi

- Onko YVA-vaihtoehdot muuttuneet YVA-ohjelmasta?
  - o Koskimäki: YVA-selostuksessa arvioitavat vaihtoehdot eivät ole muuttuneet YVA-ohjelman aikaisista. Muutostarpeet arvioidaan YVA:n perusteella. Natura-arvioinnin tulokset esitetään YVA:n mukana.

Korhonen

- Onko sähkönsiirrosta tulossa myös vaikutusarviointi?
  - o Koskimäki: voimajohdon arviointi sisältyy YVA:aan erikseen korostettuna.
- Sosiaalisten vaikutusten arviointi korostuu erityisesti Saaresjärvellä, jonka ympäristössä tulee huomioida myös yhteisvaikutukset Kokkosuon hankkeen kanssa.
  - o Koskimäki: Sosiaalisten vaikutusten ja yhteisvaikutusten arviointi on YVA:ssa korostetusti esillä ja niihin on panostettu erityisesti Saaresjärvellä, jossa osallistuminen on järjestetty laajasti. Saaresjärven asukkaita on kutsuttu osallistumaan pienryhmätyöskentelyyn.

Hanka

- Onko suoluonnon arviointi suoritettu YVA:ssa laajana kokonaisuutena?
  - o Koskimäki: Huomioidaan YVA:ssa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Märijärvi esitteli alustavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Kommenttien perusteella OAS täydennetään ja lähetetään kuntiin tiedottamista varten. Kaava laaditaan MRL 77§:n mukaan ohjaamaan suoraan tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämistä. Kaavoituksessa hyödynnetään YVA:n selvityksiä ja vaikutusarviointeja.

Hanke sijoittuu 3 kunnan, maakunnan ja ELY-keskuksen alueelle. Siikalatvaan ei, eikä kaavoitusta siellä käynnistetä. YVA-selostuksen valmistumisen jälkeen laaditaan kaavaluonnosvaihtoehdot keväällä 2014. Luonnosvaiheessa järjestetään vastaanottotilaisuudet kunnissa ja pyydetään viranomaislausunnot. YVA-yhteysviranomaisen lausunnon jälkeen aloitetaan kaavaehdotuksen valmistelu ja pyritään saamaan kaavaehdotus nähtäville ja lausunnonleppovuodesta 2014.

Joka kuntaan laaditaan omat kaavansa. Luonnosvaiheessa pyritään kuitenkin vielä saamaan yhteinen kaavaluonnos, joka esitetään kokonaisuutena nähtävilläolossa.

Kaava pyritään saamaan hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2015 alussa. Hankealueen rajausta on tarkennettu YVA-ohjelmavaiheesta YVA-selostukseen ja uusi rajausta on myös alustava osayleiskaava-alueen raja. Alueeseen sisältyy teoreettinen kaatumisalue, eli 350m voimaloiden ympärillä. Hankealueella on 3 lomarakennusta, virkistysrakenteita ja masto. Hankealueen ulkopuolella lähin loma-asutus ja asutus on Saaresjärvellä, Saareskylässä, Rotimojärvellä ja Rahajärvellä. Voimaloille on jätetty vähintään 1,5km suojaetäisyys. Ranta-asemakaavat ja ROYK on esitetty ja kaavoitetut rakennuspaikat on huomioitu nykyisinä rakennuspaikkoina. Hankealue on tarkistettu Kokkosuon hankealueeseen kiinni.

Pahtamaa

- Kaavaluonnosta ei kannattaisi kiirehtiä. Arviointiselostuksen nähtävillä olo tulisi sovittaa yhteen.

- o Märijärvi: kuntakäsittelyitä on paljon, YVA-prosessin yhteydessä esitellään jo valmistunutta aineistoa, kaavan laatijan vastaanotto voidaan pitää kunnissa nähtävillä olojen yhteydessä

Korhonen

- YVA-selostus tulisi olla valmiina ennen kuin kaavaluonnos tulee lausunnolle ja voidaan laittaa nähtäville. Selvityksiä on riittävä määrä olemassa.

Neuvonen

- Kuinka YVA- ja kaava aikataulutetaan, jotta mahdolliset lisäselvitystarpeet voidaan huomioida
  - o Huttunen: Pohjois-Pohjanmaalla on ollut käytäntönä, että luonnos voidaan laittaa nähtäville ja lausunnolle, kun YVA-selostus on saatu lausunnolle. Yhteysviranomaisen lausunnossa esitetään lisäselvitystarpeet. Kaavaehdotus voidaan laittaa nähtäville vasta, kun yhteysviranomaisen lausunnossa esitetyt lisäselvitykset on laadittu.
  - o Korhonen: Samaan suuntaan on menty myös Kainuussa
  - o Lempiäinen: Kaavaluonnos voi olla osittain yhtä aikaa nähtävillä YVA-selostuksen kanssa, mutta kaavalausunto voidaan antaa vasta, kun yhteysviranomaisen lausunto on saatu
  - o Kantonen: Pohjois-Savon ELY:llä ei ole huomautettavaa tähän menettelyyn. Pohjois-Savossa ei vielä vakiintuneita menettelyitä.

Korhonen

- Onko tarkoitus pitää kaava yhtenäisenä koko prosessin ajan? Kivivaara-Peuravaaran hankkeessa käytetty esitystapa on hyvä. Kaavakartalla näkyy yksi kaavakokonaisuus, josta naapurikuntia koskevat osuudet on himmennetty ja kuntakohtainen osuus korostuu.
  - o Huttunen: lisäksi kaavakartalle voisi sijoittaa myös pienennetyn kokonaiskartan, jossa näytetään osa-aluekarttojen sijoittuminen
  - o Märijärvi-Vanhanen: mittakaava 1:15000 on toiminut hyvin tuulivoimakaavoissa

Eskelinen

- Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava menee valtuustoon 2.12..

Takalammi

- Kaavaselostukseen tulisi sisällyttää kartta, jossa esitetään yleiset tiet. Alle 500 m tiestä sijaitsevat voimalat mainittava. Lisättävä myös maininta, että kuljetus selvitykset vaaditaan. Liikenneviraston ohje 8/2012 on huomioitava. Myös vaikutukset Vieremän varalaskupaikkaan tulee huomioida.

Kantonen

- OAS:ssa tulisi esittää vaikutusaluekartta.
  - o Märijärvi: vaikutusalueet vaihtelevat arvioitavan vaikutuksen mukaan, esim. laaja vaikutusalue on mm. kuljetuksilla ja maisemavaikutuksilla, lähivaikutuksia ovat mm. melu ja vilkunta
  - o Huttunen: lisätään OAS:iin kartta vaikutusvhyöhykkeistä

Perho

- Osallisissa tulisi mainita Ilmatieteen laitos ja naapurikunnat

Lempiäinen

- Lähtökohtaisesti 1,5 km etäisyys asutukseen on havaittu turvalliseksi. Suunnittelualue tulee ulottaa vähintään 350 m etäisyydelle voimaloista.
- Selvityslistaan tulisi täydentää valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien maisema-alueiden päivitykset (?)
- maisemavaikutuksista tulee kuvata sekä vaikutukset arvokohteisiin, että sosiaaliset maisemavaikutukset. Saaresjärvellä voimaloita kolmella puolella tarkoittaa elinympäristön muuttumista. Voimalat näkyvät kirkkaalla säällä hyvin.
- Tulee harkita, pitääkö alueella kulkevan moottorikelkkareitin johdosta jäänestoon kiinnittää erityistä huomiota.
- Jossain tulisi perustella, miksi kaavoitus ei koske Siikalatvan kuntaa.

Lehmikangas

- Kunnan ympäristöviranomaistehtäviä hoitava Helmi tulisi lisätä osallisiin.

Huttunen

- OYK-alueen ehdoton minimilaajuus on 350 m voimaloista. Parempi olisi sisällyttää 40 dBA melualue kaavaan rakentamiseen kohdistuvien vaikutusten vuoksi. Kaavarajaukseen voidaan palata luonnosvaiheessa.
  - o Korhonen: 40 dBA:n alue on yleistymässä tuulivoimakaavojen rajauksena.
- Seuraava viranomaisneuvottelu ennen ehdotuksen nähtävillä oloa.
  - o Korhonen: Jos pidettäisiin ennen luonnoksen nähtävillä oloa, niin luonnos saataisiin jo mahdollisimman valmiiksi, eikä ehdotusvaiheeseen tulisi enää paljon muutoksia. Tämä helpottaisi prosessia ja lausunnon antamista.
  - o Märijärvi-Vanhanen: luonnosvaiheessa olisi työneuvottelu hyödyllisempi
  - o Kantonen: ei väliä onko viranomaisneuvottelu vai työneuvottelu
- ELY-keskukset voivat keskustella neuvottelutarpeista keskenään. Luonnosvaiheessa järjestetään joko viranomaisneuvottelu tai työneuvottelu.

Neuvonen

- YVA:ssa tulisi selvittää vaikutukset luonnontilaisten soiden vesitalouteen. Terveysvaikutukset tulisi kirjata selvitettäviin vaikutuksiin. Osallisiin tulisi lisätä Kainuun maakunta-kuntayhtymän terveystuolto.

Lempiäinen

- Kaavaprosessin vieminen eteenpäin samalla aikataululla on hyvä tavoite. Jokainen kunta hyväksyy kaavat omalta osaltaan ja voi viedä eteenpäin omalla aikataulullaankin, vaikka joku kunta jäisikin jälkeen.
  - o Hanka: Naapurikunnilta pyydetään lausunnot.
  - o Huttunen: Kunnissa voi olla erilaiset menettelyt. Aikataulut olisi hyvä synkronoida. Kunnilla on mahdollisuus valittaa naapurikunnan kaavasta.

3. Viranomaisten ja kuntien puheenvuorot

Puolustusvoimien sähköpostitse toimittamat kommentit:

- Kaavoituksen jatkosuunnittelussa on pyydetävä lausunto Pääesikunnalta. Tarvittaessa tulee laatia tutkavaikutusten arviointi VTT:llä viimeistään yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Pääesikunta arvioi tutkaselvityksen tarpeen saatuaan tarvittavat tarkemmat tiedot (tuulivoimaloiden maksimikokonaiskorkeudet, sijoituspaikat ja lukumäärät). Tutkavaikutusten

selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja. Kaavassa tulee antaa määräys, että tuulivoimahankkeella pitää olla Puolustusvoimien hyväksyntä ennen rakennusluvan myöntämistä.

Pohjois-Savon liitto, Rummukainen

- Asiat käsiteltiin aiemmassa kohdassa. Vieremässä on tuulivoima-aluevarauksia vaihemaakuntakaavassa. Hanke toteuttaa maakuntakaavaa.

Kainuun liitto, Schroderus

- Kainuussa on vireillä tuulivoimamaakuntakaava, joka on tavoitevaiheessa. Tavoitteena on saada kaava vahvistamismenettelyyn kesällä 2014. Voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole tuulivoimahanketta estäviä merkintöjä tai määräyksiä. Maakuntakaavatilanne on tuotu esiin OAS:ssa.
  - o Huttunen: Seudullisestikin merkittäviä hankkeita on voitu tehdä, vaikka eivät ole vielä vahvistetuissa maakuntakaavoissa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto Eskelinen

- Voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole merkintöjä hankealueella, reunoilla on Natura-alueita ja harjajensuojelualue
- RKY 1993 luetteloon kuulunut valtakunnallisesti arvokas Tavastkengän kulttuuriympäristö on 7-8 km päässä. Tulee tehdä havainnekuva maisemavaikutuksien selvittämiseksi. Alue ei ole enää uudessa RKY luettelossa, mutta on edelleen maakunnallisesti tärkeä. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen päivittäminen on käynnissä. Tavastkenkä on säilymässä vähintään maakunnallisesti arvokkaana.
- Valmistumassa olevassa 1.vaihemaakuntakaavassa Pyhännän kunnan puolelle on hankealueelle osoitettu kaksi tv-alueita, jotka ovat hankealuetta pienempiä. Tarkemmassa suunnittelussa alueita voidaan laajentaa. Maakuntakaava mahdollistaa YVA:n laajimmankin vaihtoehdon VE1 toteuttamisen.
- Meluvaikutusten parempaa huomioimista on vaadittu maakuntakaavasta saadussa yleisöpalautteessa. 1,5 km etäisyys asutukseen on hyvä lähtökohta. Riittävä etäisyys määritellään tarkemmassa kaavoituksessa, jossa tulee tehdä luotettavat melumallinnukset VTT:n ohjeen mukaan, YM:n ohjeistus tulossa.
- 1.vaihekaavassa on hankealueen reunalla turvetuotantoalue, ei vaikutuksia tuulivoimahankkeeseen.

Kainuun museo, Suominen

- Museovirastolta saatu kommentit, joiden mukaan:
  - o vaikutukset erityisesti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaihin kulttuuriympäristön kohteisiin huomioitava
  - o arkeologisen selvityksen tulee kattaa kaikki rakentamiseen tulevat paikat (myös muuttuvat) ja inventointiraportissa tulee esittää inventointiin käytetty työaika sekä kartta selvitetystä alueista
- Kainuun museolla ei ole huomautettavaa. Selvitykset tulee huomioida kaavassa.

Kainuun museo, Laukkanen

- Maisemavaikutusten kuvauksissa kuvasovitteet ovat hyviä, mutta 3D-mallinnukset olisivat vielä parempia.

Pohjois-Savon pelastuslaitos, Mähönen

- Aluepelastuslaitokset tekevät yhteisen riskiarviokartoituksen. Toimintavalmius on noin 40 min lähimmältä pelastuslaitokselta. Pelastuslaitokset tekevät yhteistyötä.
  - o Huttunen: Turvallisuuskysymykset nousseet esiin Pohjois-Pohjanmaalla. Kaavassa voidaan määrätä, että palo- ja pelastusviranomaisen lausunto on pyydettävä rakennuslupavaiheessa.

Ylä-Savon Sote-kuntayhtymä, Koivistoinen

- Vieremässä alue on asumatonta. Meluvaikutukset on huomioitava lähiasutuksen kannalta, vähintään 1,5 km välimatka pitäisi olla.

Vieremän kunta, Kajanus

- Kunta suhtautuu hankkeeseen positiivisesti. Minimietäisyytenä on pidetty 1,5 kilometriä. Kuntalaisilta on tullut palautetta hankkeen maisemavaikutuksista. Havainnekuvia tulisi tehdä saadun palautteen mukaisesti.

Kajaanin kaupunki, Hanka

- Kajaanissa on oltu uteliaan kiinnostuneita hankkeesta. Myös Kokkosuo ja muutkin lähialueen hankkeet ovat olleet esillä.
- Kuljetukset ovat haaste. Hyvä, että huomioidaan kaavoituksessa.
- Huolta on esitetty maisemavaikutuksista Oulujärven suuntaan, koska alueella on runsaasti vapaa-ajan asutusta, jolla on suuri aluetaloudellinen merkitys. Hankkeen suhde loma-asutukseen on syytä selvittää. Loma-asutus on lähialueilla pääasiallinen maankäyttömuoto.
- Saaresmäen kylä on putoamassa pois valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden listalta. Viljely on päättynyt ja pellot vesoittuneet. Kyläasutus on muuttunut loma-asutokäyttöön.
- Kokonaisuutena iso tuulivoimapuisto on parempi, kuin monta pientä.

Pyhännän kunta, Aitto-oja

- Kunnan kannalta tuulivoimahanke on positiivinen yllätys. Pyhännän puolella ei ole asutusta, eikä loma-asutusta. Alueen käyttö on lähinnä pienriistatoimintaa ja metsästystä, joihin vaikutuksia tietysti kohdistuu. Suhtautuminen on ollut positiivista kunnalla ja kuntalaisilla. Hanke on merkittävä kunnan kannalta ja myös yritykset ovat olleet myötämielisiä. Toiveena on hankkeen toteuttaminen mahdollisimman laajana kokonaisuutena.

Siikalatvan kunta, Lehmikangas

- Kunta seuraa hanketta. Toiveita on ollut saada voimaloita myös oman kunnan puolelle. Ei kuitenkaan tähän hankkeeseen liittyen.

Pohjois-Savon ELY-keskus, Perho

- YVA-selostusta odotellaan. Arvioinneissa korostuvat vaikutukset maisemaan, Natura-alueisiin, suojelualuevarauksiin sekä vaikutukset ihmisiin erityisesti Rotimon ja Nissilänkylän alueella. Vaikutuksien vähentäminen kaavassa voimaloiden sijoituksella ja kaavamääräyksillä.

Kainuun ELY-keskus, Korhonen

- Metsälamminkankaalla on käynnistynyt YVA-hanke, yhteisvaikutukset huomioitava. Lisäksi lähialueella Kokkosuon, Manamansalon ja Teerivaaran hankkeet. Hankkeet kiinnostaneet luonnonsuojelujärjestöjä. Tästä OAS:ista käydään vielä keskustelu Kainuun ELY:n luontoasiantuntijoiden kanssa.
- Lentoestevalojen vaikutusten havainnollistaminen pimeän ajan kuvilla tärkeää.
- Vuolijoen taajaman asukkaat ovat olleet pääsääntöisesti myönteisiä ja odottavat hankkeen toteutumista. Saaresjärveltä mahdollista vastustusta on odotettavissa.
- Työneuvottelun voisi pitää jatkossakin videoneuvotteluna.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pahtamaa

- Luonnonsuojeluyksikkö toimii YVA-yhteysviranomaisena ja arvioi myös kaavan luontovaikutuksia.
- Natura-lausunnoilla on oma lakisääteinen aikataulunsa, eli 6 kk arvioinnin jättämisestä. Natura-lausunnot pyritään antamaan samaan aikaan YVA-lausunnon kanssa. Kukin ELY antaa omat Natura-lausuntonsa omalta alueeltaan. Natura-lausuntojen aikataulun voisi lisätä OAS:n aikataulukaaavioon.
- YVA-selostuksen valmistumisen jälkeen pidetään YVA-yleisötilaisuudet kolmessa kunnassa. Kaavaluonnoksia ei YVA-tilaisuuksissa vielä tarvita.
- Työneuvottelut kaavaluonnosvaiheessa olisivat suotavia ja neuvotteluissa tulisi olla myös luonnonsuojelun edustus.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenne ja infra, Seppo Heikkisen sähköposti

- Liikenneviraston ohjetta noudatettava. Tarkemmat kommentit luonnosvaiheessa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Lempiäinen

- Ympäristöministeriön tuulivoimaopas tulee huomioida esim. kantaverkon suojaetäisyyksien ja melun suhteen. Luonnoksen valmistelua auttaa, kun YVA- ja kaavakonsultti on sama. Työneuvotteluiden pitäminen suositeltavaa. Niihin voi osallistua myös toimija.

4. Sovitut asiat ja jatkotoimenpiteet

- OAS täydennetään sovitusti. Lisätään vaikutusaluekartta sekä osallisiin Ilmatieteen laitos, Museovirasto, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus Helmi ja Kainuun maakunta-kuntayhtymän terveyshuolto. Korjataan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan hyväksymisvaihe oikein.
- YVA:ssa tutkitaan yhteinen sähkönsiirto Kokkosuon hankkeen kanssa ja huomioidaan maantiekuljetusten vaikutukset.
- Viranomaisten puheenvuorojen perusteella ei ole estettä hankkeen jatkamiselle.
- Maisemavaikutukset selvitetään huolellisesti myös Oulunjärven ja Tavastkengän suuntiin. 3D-mallinnusten hyödyntäminen on suositeltavaa. Lisäksi merkittäviä YVA:ssa tutkittavia asioita ovat melu-, välke- ja lentoestevalojen vaikutukset sekä yhteisvaikutukset varsinkin Kainuun puolella, jossa useita hankkeita meneillään.
- Natura-arviointien ja -lausuntojen aikataulut lisätään OAS:iin. Lausunto pyritään antamaan yhteysviranomaisen lausunnon kanssa samaan aikaan.
- YVA-selostuksen jättämisen jälkeen kaavaluonnoksen valmisteluvaiheessa järjestetään viranomaisten kanssa työneuvotteluita tarvittaessa jo ennen yhteysviranomaisen lausuntoa.
- Kainuun ELY-keskuksen luontoasiantuntijoilta tulee vielä kommentit OAS:ista.

5. Neuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päätti neuvottelun 11:45.

Muistion laatija

Juha-Matti Märijärvi

Jakelu

Kutsutut